

11 Verkställighet

10 § Beslut om betalningssäkring får genast verkställas.

Verkställighet begärs hos kronofogdemyndigheten av Skatteverket.

Hävs ett beslut om betalningssäkring, skall vidtagna åtgärder genast återgå. I andra fall än som avses i 7 § första stycket kan dock rätten förordna att vidtagna åtgärder skall bestå till dess beslutet om hävning har vunnit laga kraft. Lag (2003:649).

11.1 Verkställighet av beslut

**Ett beslut får
genast verkställas**

Genom att beslut om betalningssäkring får verkställas genast, kan verkställighet ske även om den skattskyldige överklagat beslutet. KFM behöver därför inte avvakta att tiden för överklagande har gått till ända. SKV begär verkställighet av beslutet hos den KFM som har till uppgift att vid bristande betalning driva in fordringen, dvs. hos den KFM där den skattskyldige har sitt hemvist, där egendom som tillhör den skattskyldige finns eller där verkställighet annars lämpligen kan ske, se 11 § BtSL jämfört med 4 kap. 8 § UB. Enligt 6 § BtSF tillämpas samma forumregler också när SKV ska ange vilken KFM som ska ta emot säkerhet.

**Hävning medför
återgång av verk-
ställighetsåtgärder**

I 10 § tredje stycket BtSL uttalas att ett beslut om hävning gäller omedelbart, om inte domstolen förordnar annat. Det innebär att verkställighetsåtgärder som har vidtagits genast ska återgå.

**Förordnande att
verkställighets-
åtgärder ska bestå**

Domstolen ges dock en möjlighet att förordna att vidtagna åtgärder inte ska återgå förrän beslutet att häva betalningssäkringen har vunnit laga kraft. Ett sådant beslut kan endast meddelas om saken gäller en svårbedömd rättsfråga och det finns en påtaglig risk för att en omedelbar återgång av verkställigheten annars skulle kunna medföra att en prövning i högre instans i praktiken skulle sakna betydelse. Det är således de situationer som avses där man kan befara att den skattskyldige undanskaffar egendom under den korta tid som måste gå från ett beslut om hävning till dess att överinstansen hinner pröva ett yrkande om inhibition från SKV (prop. 1989/90:3 s. 34 och 46). Enligt SKV:s uppfattning gäller inte bestämmelsen mål som huvudsakligen rör bevisfrågor. Uppfattningen bekräftas av KR:s i Stockholm beslut den 31 oktober 2001 (mål nr 5546-2001). Ett sådant förordnande får inte meddelas när beslutet enligt 7 § BtSL har hävts därför att SKV inte begärt förlängning inom föreskriven tidsperiod.

11.2 Bestämmelser om verkställighet

11 § I fråga om verkställighet av beslut om betalningssäkring tillämpas 1 och 2 kap. utsökningsbalken samt vad som föreskrivs om utmätning i 4 kap. 2–9 §§, 11 § första stycket, 12–19 §§, 22 § första och tredje

styckena, 24, 25 och 33–35 §§, 5 och 6 kap. och 12 kap. 3–5 §§ samma balk. Mål om verkställighet av beslut om betalningssäkring handläggs som allmänt mål.

Lön eller annan förmån som avses i 7 kap. utsköningsbalken får ej tas i anspråk genom betalningssäkring innan den har betalats ut och kan utmätas. Lag (1989:1000).

Beträffande verkställigheten gäller de regler i UB som det hänvisas till i 11–14 §§ BtSL. I detta sammanhang bör även nämnas 18 kap. 2 § andra stycket utsköningsförordningen (1981:981, UF) där de bestämmelser i förordningen som är tillämpliga vid betalningssäkring räknas upp. I avsnittet 16.4 ”Orientering om reglerna för KFM:s verkställighet” lämnas en redogörelse för de åtgärder KFM kan vidta.

11.3 Konsekvenser av betalningssäkring

12 § Galdenären får inte överlåta egendom, som har tagits i anspråk genom betalningssäkring, eller till skada för borgenären förfoga över egendomen på annat sätt, om inte kronofogdemyndigheten medger det av särskilda skäl.

I fråga om verkan i övrigt av verkställd betalningssäkring gäller vad som föreskrivs om utmätning i 4 kap. 29 § andra stycket och 31 § och 12 kap. 6–10 §§ och om kvarstad i 16 kap. 15 § första stycket utsköningsbalken. I fråga om verkan av utmätning av egendom som tagits i anspråk genom betalningssäkring gäller vad som är föreskrivet i 16 kap. 15 § andra stycket utsköningsbalken om utmätning av egendom som belagts med kvarstad för fordran.

Om lös egendom, som har tagits i anspråk genom betalningssäkring, hastigt faller i värde eller kräver alltför kostsam vård, får den på begäran av någon av parterna säljas i den ordning som gäller för utmätt egendom. Lag (1994:468).

Överlåtelse- och förfogandeförbud

Galdenären får inte överlåta betalningssäkrad egendom eller till skada för borgenären förfoga över egendomen på annat sätt, om inte KFM medger det av särskilda skäl. Om detta ändå sker är det straffbart enligt 17 kap. 13 § BrB som överträdelse av myndighets bud.

Skulle galdenären överlåta betalningssäkrad egendom eller förfoga över egendomen i strid mot förbudet, så är en sådan handling i princip ogiltig, se prop. 1978/79:28 s. 41 f. och 161 f. Då det normala förfarings sättet vid betalningssäkring är att egendomen omhändertas av KFM är möjligheterna till godtrosvärv i praktiken mycket små.

För vissa typer av egendom, bl.a. fast egendom, finns speciella regler om registrering. Också i sådana fall är möjligheterna till godtrosvärv mycket små. Registreringen hos inskrivningsmyndigheten av att betalningssäkring har verkställts är offentlig och ska lämnas ut i gravationsbevis avseende fastigheten. Lantmäteriverket tillhandahåller de uppgifter som har registrerats hos Inskrivningsmyndigheten på Internet.

Utmätungsverkan

Sedan den särskilda förmånsrätten för betalningssäkring har slopats gäller i stället bestämmelserna i 16 kap. 15 § UB. Om utmätning sker i redan betalningssäkrad egendom för en annan fordran, som inte är förenad med särskild förmånsrätt i egen-

Försäljning i undantagsfall

domen, ska egendomen anses samtidigt utmätt för statens fordran. Sådan utmättningsverkan förfaller om utmätningen av någon anledning bortfaller.

Betalningssäkring medför inte att den egendom som tagits i anspråk ska försälgas. Det finns emellertid en bestämmelse om att lös egendom kan säljas, om det finns risk för att den snabbt minskar i värde eller att kostnaderna för förvaringen blir för höga. För att inte gäldenären i onödan ska förorsakas skada och statens möjlighet att få betalt inte ska försämras kan KFM i dessa fall besluta om försäljning av egendomen. Även gäldenären kan begära försäljning. När det ska bedömas om förutsättningarna för försäljning är uppfyllda ska den betalningssäkrade egendomens värde sättas i relation till förvaringskostnaden, se RH 1993:112.

Fast egendom kan till skillnad från lös egendom aldrig bli föremål för försäljning enbart på grund av att fastigheten betalningssäkrats.

11.4 Överklagande av verkställigheten

13 § I fråga om talan mot beslut som rör verkställigheten tillämpas vad som enligt utsökningsbalken gäller beträffande kvarstad för fordran. Lag (1989:1000).

Vid överklagande tillämpas vad som i UB föreskrivs när det gäller överklagande av kvarstad för fordran. Beslut som rör verkställighet överklagas hos tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen. Prövningstillstånd krävs redan i hovrätten.

11.5 Förrättningskostnader

14 § I fråga om förrättningskostnader vid verkställighet av beslut om betalningssäkring gäller vad som föreskrivs i 17 kap. 9 § första stycket utsökningsbalken. Lag (1989:1000).

Bestämmelsen i 17 kap. 9 § första stycket UB som behandlar reglerna om förrättningskostnader för verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd gäller också vid betalningssäkring. Reglerna om förrättningskostnader vid betalningssäkring och kvarstad överensstämmer emellertid inte helt (17 kap. 9 § andra stycket och 10 § UB gäller vid kvarstad men inte vid betalningssäkring). Förrättningskostnader som uppstår i ett betalningssäkringsmål – t.ex. kostnader för transport och förvaring av egendom – betraktas som förrättningskostnader för den fordran som betalningssäkrats. För att staten ska få ta ut kostnaden av gäldenären krävs att betalningssäkringen fortfarande består för den fordran som har föranlett åtgärden när utmätning äger rum. Har betalningssäkringsbeslutet efter omprövning satts ned efter det att förrättningskostnaderna uppstått får gäldenären endast krävas på kostnader som belöper på egendom som är betalningssäkrad när utmätning äger rum för fordringen.

48 Verkställighet, *avsnitt 11*

Att kostnader för verkställighet av betalningssäkring i vissa fall ska anses som förrättningskostnader och får tas ut hos gäldenären genom utsökningsavgift innebär inte att KFM får betalningssäkra för ett högre belopp än det belopp som anges i LR:s beslut.

---

15 § BtSL har upphävts genom lag 1981:840 som trätt i kraft den 1 januari 1982.